

Ex post hodnotenie regulácií pôsobiacich v podnikateľskom prostredí (formulár)

Obdobie vykonania ex post hodnotenia (kalendárny polrok): 1. polrok 2024

Gestor/gestori právneho predpisu: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky

Názov právneho predpisu/právnych predpisov: Zákon č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov

Špecifikácia¹:

- Internetový odkaz na ex ante štádium² hodnoteného právneho predpisu:
N/A
- Číslo legislatívneho procesu hodnoteného právneho predpisu na portáli Slov-Lex:
N/A
- Číslo parlamentnej tlače hodnoteného právneho predpisu:
N/A

Ex post hodnotenie:

- ☒ regulácie/regulácií jedného právneho predpisu
- ☐ navzájom súvisiacich regulácií vo viacerých právnych predpisoch

¹ Informácie sa neuvádzajú, ak je regulácia zaradená do Registra ex post podľa bodu 10.3. písm. d) jednotnej metodiky a jej hodnotená úprava bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015.

² Bližšie informácie sú uvedené na str. 8 Metodického postupu pre ex post hodnotenie regulácií pôsobiacich v podnikateľskom prostredí, ktorý tvorí prílohu tohto formuláru.

9.1 Porovnanie predpokladaných (ex ante) a skutočných (ex post) nákladov regulácií³

Tabuľka č. 1: Súhrnné porovnanie ex ante nákladov a ex post nákladov regulácií (nahrad'te rovnakou tabuľkou po vyplnení Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia pre ex post hodnotenie uvedenú v prílohe č. 9b jednotnej metodiky):

Č. regulácie v Registri ex post	Dôvod zaradenia do Registra ex post	Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na podnikateľské prostredie	Číslo normy a lokaliz.	Náklady Ex post v €	Náklady Ex ante v €	Rozdiel v €
22 (23)	d)	Zodpovedný zástupca na Slovensku nemôže byť ustanovený vo viacerých prevádzkarňach, iba ak mu povolia výnimku.	Zákon č. 455/1991 Zb. § 11 ods. 5 a ods. 8	594	-	-

³ Na systematické ex post hodnotenie sú podľa bodu 10.3 jednotnej metodiky zaradené regulácie, pri ktorých:

- a) negatívne vplyvy regulácie na podnikateľské prostredie boli v analýze vplyvov na podnikateľské prostredie, vypracovanej po 1.6.2021, podhodnotené, resp. neboli zhodnotené vôbec, alebo pozitívne vplyvy regulácie boli nadhodnotené,
- b) ide o poslanecký návrh zákona, ktorý zvyšuje náklady podnikateľského prostredia, alebo znižuje jeho konkurencieschopnosť,
- c) ide o neodstránený rozpor so zástupcami zamestnávateľov v medzirezortnom pripomienkovom konaní,
- d) ide podnet z podnikateľského prostredia, vyplývajúci z aplikačnej praxe.

Plné znenie kritérií zaradovania je uvedené v bode 10.3 jednotnej metodiky.

Tabuľka č. 2: Výpočet skutočných vplyvov regulácií (ex post) a ich porovnanie s predpokladanými vplyvmi (ex ante) (nahrad'te rovnakou tabuľkou po vyplnení Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia pre ex post hodnotenie uvedenú v prílohe č. 9b jednotnej metodiky):

EX POST										EX ANTE ⁴	EX POST – EX ANTE
Č. reg.	Dôvod zarad'. do Registra ex post	Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na podnikateľské prostredie	Číslo normy a lokali-zácia (číslo, §, ods.)	Účinnosť regulácie	Kategória dotk. subjektov	Počet subjektov v dotk. kategórii	Počet subjektov MSP v dotk. kategórii	Náklady na 1 podnik. v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Rozdiel v nákladoch na kategóriu dotk. subjektov v €
22 (23)	d)	Zodpovedný zástupca na Slovensku nemôže byť ustanovený vo viacerých prevádzkarniach, iba ak mu povolia výnimku.	Zákon č. 455/1991 Zb. § 11 ods. 5 a ods. 8	1.4.1997 1.9.2001	Zodpovední zástupcovia, ktorí v roku 2022 požiadali o vydanie rozhodnutia pre udelenie výnimky v zmysle § 11 ods. 8 pre možnosť vykonávania ich funkcie vo viac ako jednej prevádzkarni	95	-	6	594	-	-

⁴ Ex ante časť sa nevypĺňa, ak je regulácia zaradená do Registra ex post podľa bodu 10.3. písm. d) jednotnej metodiky a jej hodnotená úprava bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015.

Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na náklady podnikateľského prostredia a vysvetlenie rozdielu kvantifikácií ex post a ex ante

Osobitne pri každej regulácii s vplyvom na podnikateľské prostredie (PP) zhodnotenom v tabuľke č. 2 uveďte doplňujúce informácie tak, že môže byť skontrolovaný spôsob a správnosť výpočtov. Uveďte najmä, ako ste vypočítali vplyvy a z akého zdroja ste čerpali početnosti (uveďte aj internetový odkaz na konkrétne štatistiky, ak sú dostupné na internete). Jednotlivé regulácie môžu mať jeden alebo viac typov nákladov. Rozčleňte ich a vypočítajte v súlade s metodickým postupom.

Číslo regulácie v Registri ex post. Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na PP (nahradte konkrétnym číslom a opisom rovnakým ako ste použili v tabuľke č. 2)
Regulácia č. 22 (23) (1. polrok 2024) Zodpovedný zástupca na Slovensku nemôže byť ustanovený vo viacerých prevádzkarňach, iba ak mu povolia výnimku.
Uveďte spôsob vypočítania vplyvov na podnikateľské prostredie:
Ex ante náklady hodnotenej regulácie neboli vyčíslené vzhľadom na predloženie regulácie do legislatívneho procesu pred 1.4.2015. Žiadosť o udelenie výnimky v zmysle § 11 ods. 5 živnostenského zákona podáva dotknutý zodpovedný zástupca (nie podnikateľ) prostredníctvom formulára na to určeného, s poplatkovou povinnosťou 9 eur v zmysle písm. e) položky 148 zákona č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch (do 31.03.2024 poplatok vo výške 6 eur). Predmetná výška poplatku sa v prípade elektronického podania kráti na polovicu predmetnej sumy, teda 4.50 eura, avšak za účelom objektívneho zhodnotenia maximálnej možnej miery ekonomického vplyvu regulácie na podnikateľské prostredie, ako i štátny rozpočet sa pri kvantifikácii pracovalo s plnou výškou správneho poplatku vo väzbe na reprezentatívnu vzorku počtu dotknutých zodpovedných zástupcov za obdobie od 1.1.2022 do 31.12.2022, ktorí svoju žiadosť uplatnili (95). Výpočet ex post nákladov na podnikateľské prostredie bol vykonaný pomocou Prílohy č. 9b – Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia pre ex post hodnotenie, kde bol doplnený údaj o <u>priamych finančných nákladoch</u>, ktoré za obdobie roku 2022 predstavovali jednorazové náklady 6 eur pre <u>95 subjektov</u> v celkovej výške 570 eur. Do výpočtu celkových nákladov boli vložené aj <u>administratívne náklady</u>, resp. časová náročnosť povinnosti, ktorá bola stanovená expertným odhadom na 5 minút na jedno podanie žiadosti o vydanie rozhodnutia. Celkové náklady na podnikateľské prostredie, resp. 95 dotknutých subjektov, sú vo výške približne 594 eur, pričom na jeden podnikateľský subjekt predstavujú náklad približne 6 eur.
Uveďte zdroj početnosti (vrátane internetového odkazu na konkrétne štatistiky, ak sú dostupné na internete):
Výstupné údaje o počte zodpovedných zástupcov, ktorým bola rozhodnutím v sledovanom období udelená výnimka v zmysle ustanovenia § 11 ods. 5 živnostenského zákona boli vyzbierané v rámci úlohy zadanej MV SR okresným úradom, odborom živnostenského podnikania za účelom hodnotenia ex post.
Uveďte dôvod rozdielu medzi predpokladanými nákladmi regulácie (ex ante) a zistenými skutočnými nákladmi (ex post): <i>Ak je rozdiel medzi predpokladanými nákladmi regulácie (ex ante) a zistenými skutočnými nákladmi (ex post), vysvetlite dôvod rozdielu. Zároveň vysvetlite rozdiely v predpokladaných a skutočne dotknutých subjektoch.</i>
Z dôvodu absencie vyčíslenia ex ante nákladov hodnotenej regulácie nevznikol rozdiel medzi predpokladanými nákladmi regulácie (ex ante) a zistenými skutočnými nákladmi (ex post).

Uveďte vysvetlenie rozdielov v predpokladaných a skutočne dotknutých subjektoch: <i>Ak v ex ante fáze nie sú vypočítané náklady na celé podnikateľské prostredie, tak uveďte „0“.</i> <i>Ak niektoré náklady regulácie nie sú predpokladané v ex ante fáze vôbec, tiež uveďte „0“ a uveďte prečo.</i>
Z dôvodu absencie vyčíslenia ex ante nákladov hodnotenej regulácie nevznikol rozdiel medzi predpokladanými a skutočne dotknutými subjektami.
Uveďte dôvod vzniku nepredpokladaných nákladov v ex ante fáze:
Ex ante fáza nebola vykonaná z dôvodu predloženia hodnotenej právnej úpravy do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015. Gestor neidentifikoval vznik nepredpokladaných nákladov.

9.2 Ex post konzultácie s podnikateľskými subjektmi

Záväzný postup vykonania a povinné obsahové náležitosti vyhodnotenia

Konzultácie s dotknutými podnikateľskými subjektmi a ich zastupiteľskými organizáciami (ďalej len „účastníci“) tvoria povinnú súčasť ex post hodnotenia, keďže patria medzi základné predpoklady jeho užitočnosti (ďalej len „ex post konzultácie“). Hlavným účelom ex post konzultácií je získanie informácií o tom, ako funguje hodnotená regulácia v praxi, aké spôsobuje podnikateľom náklady a aké zmeny podnikatelia navrhujú na zlepšenie dotknutej oblasti podnikateľského prostredia.

Ex post konzultácie gestor právneho predpisu povinne uskutoční ešte pred vykonaním ex post hodnotenia; na dosiahnutie maximálneho efektu sa odporúča ich uskutočnenie aj po vykonaní ex post hodnotenia k jeho predbežnému zneniu.

Ex post konzultácie gestor právneho predpisu povinne uskutoční vo forme **cielených** ex post konzultácií **a zároveň** aj vo forme **verejných** ex post konzultácií. Uskutočnenie ex post konzultácií je možné aj elektronicky, a to prostredníctvom e-mailovej komunikácie. Gestor právneho predpisu na vykonanie cielených ex post konzultácií priamo osloví účastníkov.

Zároveň gestor právneho predpisu na vykonanie verejných ex post konzultácií zašle ministerstvu hospodárstva informáciu o začatí ex post konzultácií na adresu expost@mhsr.sk. Ministerstvo hospodárstva informáciu o začatí ex post konzultácií zverejní na svojom webovom sídle počas obdobia určeného gestorom právneho predpisu, ktoré však **nemôže byť kratšie ako štyri kalendárne týždne**. Ministerstvo hospodárstva zároveň zašle internetový odkaz gestorovi právneho predpisu.

Účastníci, forma, termíny a časový rozsah ex post konzultácií:
<u>Verejné ex post konzultácie:</u> ▪ v trvaní od 22.04.2024 do 23.05.2024, ▪ forma: zverejnenie na webovom sídle MH SR, ▪ nezapojil sa ani jeden podnikateľský subjekt.
<u>Cielené ex post konzultácie:</u> ▪ cielene oslovené subjekty: - Komora kachliarov a kominárov Slovenskej republiky, Mickiewiczova 4, 811 07 Bratislava, IČO: 30795664; v zast. Jozef Bitala (predseda)

- forma: pracovné stretnutie dňa 14.5.2024, výstupný dokument: záznam z pracovného stretnutia; - Slovenská živnostenská komora, Dolné Rudiny 2955/3, 01001 Žilina, IČO: 36145581, v zast. Oldřich Holíš (predseda) - forma: pracovné stretnutie dňa 16.5.2024, výstupný dokument: záznam z pracovného stretnutia; - Slovenský živnostenský zväz, Drieňová 31, Bratislava 821 01, IČO: 00 679 321; v zast. Stanislav Čižmárik (prezident) - forma: pracovné stretnutie dňa 21.5.2024, výstupný dokument: záznam z pracovného stretnutia;
Vznesené pripomienky účastníkov voči hodnoteným reguláciám:
<u>Znenie podnetu z podnikateľského prostredia:</u> Ak má podnikateľ viacero prevádzkarní, musí mať pre ne určených aj viacerých zodpovedných zástupcov. Zákon totiž ustanovuje, že funkciu zodpovedného zástupcu nemožno vykonávať vo viac ako v jednej prevádzkarni. V opodstatnených prípadoch môže živnostenský úrad povoliť výnimku. Účelom právnej úpravy je zabezpečiť riadny chod prevádzok a slovenský zákonodarca predpokladá, že nie je v možnostiach jednej osoby, aby zodpovedala za chod viacerých prevádzok. Česká republika povoľuje, že jedna osoba (zodpovedný zástupca) môže vykonávať túto funkciu vo viacerých prevádzkarniach, pričom je nastavený limit v zákone – nie viac ako pre 4 podnikateľov. Zaviesť taký právny režim zodpovedného zástupcu v SR, aby mohol jeden zodpovedný zástupca vykonávať túto funkciu v maximálne 4 prevádzkarniach (po vzore Českej republiky) v prípade, že to bude v jeho kapacitných možnostiach a zrušiť tzv. výnimkový režim na živnostenskom úrade. <u>Pripomienky vznesené v rámci ex post konzultácií:</u> Všetci účastníci konštatujú, že súčasné znenie hodnotenej regulácie je vyhovujúce a nezastávajú názor, že hodnotenú reguláciu je potrebné upraviť alebo zrušiť. K hodnotenej regulácii v priebehu ex post konzultácií neboli vznesené pripomienky.
Vznesené pripomienky účastníkov voči výkonu a fungovaniu hodnotených regulácií v praxi:
Všetci účastníci konzultácií sa <u>nestotožňujú so skutočnosťami</u> uvádzanými v popise možného problému regulácie, vyplývajúceho zo znenia podnetu z podnikateľského prostredia. Podľa účastníkov sú administratívne (časové) náklady spojené s vydaním rozhodnutia na vykonávanie funkcie zodpovedného zástupcu vo viac ako jednej prevádzkarni na strane zodpovedného zástupcu ako aj na strane správneho úradu minimálne. K výkonu a fungovaniu hodnotenej regulácie v priebehu ex post konzultácií neboli vznesené pripomienky.
Alternatívne riešenia z pohľadu účastníkov - návrhy na zmeny v právnych predpisoch s cieľom zlepšenia podnikateľského prostredia:
Účastníci ex post konzultácií súhlasili s aktuálnym konštruktom inštitútu zodpovedného zástupcu v podmienkach platnej právnej úpravy živnostenského zákona a nenavrhlí zmeny v právnom predpise.
Alternatívne riešenia z pohľadu účastníkov – návrhy na zmeny aplikačnej praxe s cieľom zlepšenia podnikateľského prostredia:
Účastníci ex post konzultácií k oblasti pozície, obsahu a regulácie inštitútu zodpovedného zástupcu nenavrhlí žiadne zmeny aplikačnej praxe s cieľom zlepšenia podnikateľského prostredia.
Vyhodnotenie návrhov alternatívnych riešení gestorom - návrhy na zmeny v právnych predpisoch:
Alternatívne riešenia neboli účastníkmi konzultácií navrhnuté.

Vyjadrenie gestora k podnetu z podnikateľského prostredia:

Podnetom definovaná odvolávka na českú právnu úpravu je **zmätočná**, nakoľko požiadavka v nej formulovaná **v sebe spája dve obsahovo odlišné problematiky**. Česká právna úprava „výnimkový režim“ vzťahuje k subjektom - podnikateľom, cit. § 11 ods. 1 zákona č. 455/1991 Sb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) „Nikdo nemôže byť ustanoven do funkcie zodpovedného zástupcu **pro více než čtyři podnikatele**“, pričom slovenská právna úprava k prevádzkarňam, cit. „Funkciu zodpovedného zástupcu nemožno vykonávať vo viacerých ako v jednej prevádzkarni“. Už v súčasnosti môže zodpovedný zástupca vykonávať svoju funkciu pre viac ako jedného podnikateľa bez nutnosti aplikovania výnimky rozhodnutím živnostenského úradu – tá sa vyžaduje v prípade, ak chce reglementovanú činnosť vykonávať na inom mieste, v odlišnej prevádzkarni.

Podnet taktiež nereflektuje osobitosti českej právnej úpravy inštitútu zodpovedného zástupcu **v jej celistvosti**. V zmysle ustanovenia § 11 ods. 1 českého živnostenského zákona nikto nemôže byť ustanovený do funkcie zodpovedného zástupcu pre viac ako štyroch podnikateľov, avšak v zmysle ustanovenia § 11 ods. 4 písm. b) toho istého zákona je podnikateľ, ktorý je právnickou osobou, pre živnosti vyžadujúce splnenie špeciálnych podmienok ich prevádzkovania (§ 7) do funkcie zodpovedného zástupcu v prípade českej právnickej osoby povinný primárne ustanoviť osobu, ktorá je členom jej štatutárneho orgánu a ktorá spĺňa tieto podmienky pre výkon funkcie a v prípade zahraničnej právnickej osoby osobu vedúceho odštepného závodu umiestneného na území Českej republiky, ktorý tiež samozrejme spĺňa podmienky pre výkon funkcie zodpovedného zástupcu podľa tohto zákona. Až v prípade, ak podnikateľ nemôže z uvedeného – zákonom preddefinovaného – okruhu osôb zodpovedného zástupcu ustanoviť, môže tak urobiť výberom inej, podmienky spĺňajúcej osoby. „Benefit“ možnosti ustanovenia do funkcie zodpovedného zástupcu pre najviac štyroch podnikateľov na jednej strane, je **limitovaný vyššie zmienenými požiadavkami na strane druhej**.

Vyhodnotenie návrhov alternatívnych riešení gestorom - návrhy na zmeny aplikačnej praxe:

Alternatívne riešenia neboli účastníkmi konzultácií navrhnuté.

Lehota na vykonanie povinnosti ex post hodnotenia podľa bodu 10.6. jednotnej metodiky sa predlži o jeden kalendárny polrok, ak podnikateľské subjekty počas tejto lehoty neprejavia záujem o ex post konzultácie, a to aj napriek ich cielenému osloveniu, alebo o ex post konzultácie prejavia záujem až po ich opakovaní. V takomto prípade gestor právneho predpisu v lehote na vykonanie povinnosti ex post hodnotenia podľa bodu 10.6. jednotnej metodiky zašle ministerstvu hospodárstva na adresu expost@mhsr.sk oznámenie o tejto skutočnosti, ktorú ministerstvo hospodárstva vyznačí v Registri ex post.

Povinnosť vykonať ex post hodnotenie zaniká po tom, čo podnikateľské subjekty ani v predĺženej lehote na vykonanie povinnosti ex post hodnotenia opakovane neprejavia záujem o ex post konzultácie, a to aj napriek ich cielenému osloveniu. Gestor právneho predpisu oznámi skutočnosť podľa predchádzajúcej vety ministerstvu hospodárstva na adresu expost@mhsr.sk, ktoré ju po jej overení vyznačí v Registri ex post.

9.3 Vhodnosť regulácie na dosiahnutie cieľa z pohľadu podnikateľského prostredia a výsledok ex post hodnotenia

Vypracujte pre každú reguláciu osobitne odpovede na nasledujúce otázky:

Číslo regulácie v Registri ex post. Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na PP (nahrad'te konkrétnym číslom a opisom rovnakým ako ste použili v tabuľke č. 1).

Regulácia č. 22 (23) (1. polrok 2024) Zodpovedný zástupca na Slovensku nemôže byť ustanovený vo viacerých prevádzkarňach, iba ak mu povolia výnimku.
Aký je dôvod vzniku regulácie a problém, ktorý má riešiť? Inštitút zodpovedného zástupcu je v živnostenskom zákone konštituovaný ako forma náhradného spôsobu plnenia osobitných podmienok odbornej spôsobilosti podnikateľa, ktorý sám tieto podmienky nespĺňa. Z verejnoprávneho hľadiska úloha osoby zodpovedného zástupcu spočíva v zabezpečení odborného prevádzkovania regulovanej živnosti na mieste, na ktorom dochádza k jej výkonu. Účelom existencie inštitútu zodpovedného zástupcu teda nie je zabezpečenie priameho výkonu príslušnej regulovanej živnosti na mieste, v ktorom dochádza k jej uskutočňovaniu, ale zabezpečenie odborného prevádzkovania živnosti na mieste, v ktorom dochádza k jej výkonu – v prevádzkarni podnikateľského subjektu. Je to práve podmienka odbornosti výkonu regulovanej činnosti, ktorá determinuje požiadavku zabezpečenia dostatočnej prítomnosti odborne spôsobilej osoby (zodpovedného zástupcu) priamo pri prevádzkovaní živnosti. Podstatou inštitútu zodpovedného zástupcu je v prvom rade ochrana iných osôb, občanov i samotných zamestnancov pred možnými negatívnymi dôsledkami, ktoré prevádzkovanie reglementovanej podnikateľskej činnosti so sebou prináša. V praxi tak ide o určitú formu a spôsob preventívnej ochrany, zakotvanej do zákona s cieľom obmedziť (minimalizovať) riziko pred možným ohrozením zdravia, bezpečnosti, majetku, prípadne i života dotknutých osôb dôsledkami prevádzkovania príslušnej podnikateľskej činnosti. Osoba zodpovedného zástupcu musí byť schopná riadne sa zúčastňovať prevádzkovania živnosti. Povinnosť zúčastňovať sa prevádzkovania živnosti, na ktorú bola konkrétna fyzická osoba ustanovená však v živnostenskom zákone nie je osobitne špecifikovaná, čo v praxi znamená, že ju treba posudzovať vždy individuálne, a to vo vzťahu k príslušnému predmetu podnikania. Osobnú účasť osoby zodpovedného zástupcu na prevádzkarni je potrebné posudzovať vždy s ohľadom na okolnosti, súvisiace s pracovným postupom a technicko-organizačnými a technologickými podmienkami prevádzkovania konkrétnej živnosti, ktoré môžu v konkrétnom prípade ohroziť zákonom chránený verejný záujem. V tejto spojitosti zákon reflektuje na uvedené i v ustanovení § 11 ods. 10 živnostenského zákona, podľa ktorého ak zodpovedný zástupca prestane vykonávať svoju funkciu, musí podnikateľ v lehote 15 dní ustanoviť nového zodpovedného zástupcu. Do ustanovenia zodpovedného zástupcu môže pokračovať v prevádzkovaní živnosti len ak tým neohrozí život, zdravie a bezpečnosť ľudí. Požiadavku na rozsah osobnej účasti osoby zodpovedného zástupcu na prevádzkarni je potrebné všeobecne odvodzovať od úpravy príslušného osobitného predpisu, ktorý vymedzuje obsah živnosti.
Aký výsledok regulácia priniesla vo vzťahu k riešenému problému? Sú splnené jej ciele, určené v ex ante doložke vybraných vplyvov? Reštriktívny aspekt ustanovenia § 11 ods. 5 živnostenského zákona formulujúci zásadu, že funkciu zodpovedného zástupcu nemôže jedna fyzická osoba vykonávať vo viacerých ako v jednej prevádzkarni (v ktorej sa prevádzkuje regulovaná živnosť), prelamuje možnosť správneho orgánu (živnostenského úradu) využiť liberalizačný prvok správnej úvahy, kedy živnostenský úrad z uvedenej zásady po zvážení skutkových okolností a opodstatnenosti konkrétneho prípadu môže povoliť výnimku. Správna úvaha živnostenského úradu je v tomto prípade nástrojom, ktorý na rozdiel od rigidnej a striktnej úpravy „počtového obmedzenia“ prevádzok operuje s možnosťami a prípadmi, kedy podnikateľ je napriek pluralite prevádzkarní materiálno-technicky a tiež i časovo schopný zabezpečiť odborný výkon prostredníctvom osoby jedného zodpovedného zástupcu, a to bez ohrozenia života, zdravia, majetku osôb. Jedná sa napríklad o prípady, kedy sú prevádzkarne priestorovo prepojené, dislokované v spoločných areáloch, prípadne v objektoch združujúcich viacero prevádzkarní, prípady, kedy k výkonu viacerých regulovaných živností dochádza v jednej prevádzkarni, ale aj o prípady na seba nadväzujúcich a nekryjúcich sa prevádzkových dôb, resp. i prípady činností, ktoré

nie sú sústavné, nepretržitým spôsobom vykonávané, ale naopak vykonávané spôsobom nepravidelným (sezónnym alebo cyklickým). Pri udelení výnimky z povinnosti osoby zodpovedného zástupcu vykonávať túto funkciu iba v jednej prevádzkarni správny orgán postupuje vždy individuálne, zohľadňujúc špecifiká výkonu podnikateľskej činnosti konkrétneho prípadu, prihliadajúc na časové, územné a na ne nadväzujúce, resp. z nich plynúce prevádzkové hľadisko, t.j. praktickú fyzickú možnosť výkonu funkcie zodpovedného zástupcu s odbornou starostlivosťou jednou, a tou istou osobou vo viacerých prevádzkarniach. Práve podnikateľské subjekty s najväčšou rizikovosťou ohrozenia verejného záujmu (zdravia, bezpečnosti, majetku) - napr. pohostinské zariadenia - sú najviac organizačne členené do množstva prevádzkových jednotiek, a preto je požiadavka deklarácie vyššie zmieneného za účelom udelenia výnimky legitímna. Uvedenú podmienku prítomnosti v určitý čas, na určitom mieste (prevádzkarni) reflektuje aj možnosť preukázania odbornej spôsobilosti alternatívnym spôsobom – v zmysle piatej B časti živnostenského zákona, ktorý v nadväznosti na požiadavky kladené Smernicou o uznávaní odborných kvalifikácií (do právneho poriadku Slovenskej republiky transponovanou zákonom č. 422/2015 Z. z. o uznávaní dokladov o vzdelaní a o uznávaní odborných kvalifikácií a o zmene a doplnení niektorých zákonov). V zmysle uvedeného a v zmysle ustanovenia § 66h ods. 2 živnostenského sa odbornou praxou na účely živnostenského zákona rozumie skutočné a zákonné vykonávanie príslušnej odbornej činnosti v pracovnom pomere na ustanovený týždenný pracovný čas alebo rovnocenné trvanie doby pracovného pomeru uzatvoreného na kratší pracovný čas. Je teda nevyhnutné, aby tento čas bola daná činnosť vykonávaná nielen skutočne, ale aj zákonne – za prítomnosti zodpovedného zástupcu podnikateľa.
Vyskytli sa nepredvídané vplyvy na podnikateľské prostredie?
Nie, nepredvídané vplyvy na podnikateľské prostredie nevznikli.
Je vzhľadom k predchádzajúcim otázkam existencia regulácie stále opodstatnená?
Áno, regulácia je stále opodstatnená.
Alternatívne riešenia z pohľadu gestora: <i>Je možné dosiahnuť cieľ hodnotenej regulácie jej zmenou alebo zmenou aplikačnej praxe (bez zmeny regulácie) tak, že menej zaťažuje podnikateľské prostredie? (t. j. spôsobuje nižšie náklady, nižšie bariéry vstupu na trh, nižší negatívny vplyv na produktivitu, konkurencieschopnosť a pod.)</i>
Gestor alternatívne riešenie predmetnej regulácie neidentifikoval.
Výsledok ex post hodnotenia - návrh:
☒ ponechať reguláciu ☐ upraviť reguláciu ☐ zrušiť reguláciu bez náhrady ☐ upraviť aplikačnú prax
<i>Ak navrhujete reguláciu upraviť, tak uveďte ako, akých právnych predpisov (vrátane súvisiacich právnych predpisov) sa úprava dotkne a k akému dátumu účinnosti.</i> <i>Ak navrhujete reguláciu zrušiť bez náhrady, tak k akému dátumu účinnosti?</i> <i>Ak navrhujete upraviť aplikačnú prax, tak uveďte ako a k akému termínu.</i> <i>Ak navrhujete reguláciu ponechať bez zmeny, tak uveďte dôvod.</i>
Ako uvádzame v odpovediach vyššie, správna úvaha živnostenského úradu pri posudzovaní opodstatnenosti udelenia výnimky v zmysle ustanovenia § 11 ods. 8 živnostenského zákona je nástrojom, ktorý na rozdiel od rigidnej a striktnej úpravy „počtového obmedzenia“ prevádzok operuje s možnosťami a prípadmi, kedy podnikateľ je napriek pluralite prevádzkarní materiálno-technicky a tiež i časovo schopný zabezpečiť odborný výkon prostredníctvom osoby jedného zodpovedného

zástupcu, a to bez ohrozenia života, zdravia, majetku osôb. Jedná sa napríklad o prípady, kedy sú prevádzkarne priestorovo prepojené, dislokované v spoločných areáloch, prípadne v objektoch združujúcich viacero prevádzkarní, prípady, kedy k výkonu viacerých regulovaných živností dochádza v jednej prevádzkarni, ale aj o prípady na seba nadväzujúcich a nekryjúcich sa prevádzkových dôb, resp. i prípady činností, ktoré nie sú sústavné, nepretržitým spôsobom vykonávané, ale naopak vykonávané spôsobom nepravidelným (sezónnym alebo cyklickým). Pri udelení výnimky z povinnosti osoby zodpovedného zástupcu vykonávať túto funkciu iba v jednej prevádzkarni správny orgán postupuje vždy individuálne, zohľadňujúc špecifiká výkonu podnikateľskej činnosti konkrétneho prípadu, prihliadajúc na časové, územné a na ne nadväzujúce, resp. z nich plynúce prevádzkové hľadisko, t.j. praktickú fyzickú možnosť výkonu funkcie zodpovedného zástupcu s odbornou starostlivosťou jednou, a tou istou osobou vo viacerých prevádzkarniach.

Z uvedeného dôvodu navrhujeme reguláciu ponechať bez zmeny, pričom táto požiadavka plyní rovnako i z výsledkov ex post konzultácií s dotknutými subjektami.

9.4 Stanovisko ministerstva hospodárstva k vykonanému ex post hodnoteniu (vyplní ministerstvo hospodárstva)

A. Stanovisko k spôsobu vykonania ex post hodnotenia v zmysle jednotnej metodiky:

Gestor právneho predpisu (ďalej len „gestor“) v časti 9.1 Porovnanie predpokladaných (ex ante) a skutočných (ex post) nákladov regulácií v *Tabuľke č. 1: Súhrnné porovnanie ex ante nákladov a ex post nákladov regulácií* (ďalej len „tabuľka č. 1“) doplnil požadované údaje. Predpokladané náklady neboli vyčíslené z dôvodu predloženia hodnotenej právnej úpravy do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015. Skutočné náklady gestor vyčíslil konkrétnou sumou. *Tabuľka č. 2: Výpočet skutočných vplyvov regulácií (ex post) a ich porovnanie s predpokladanými vplyvmi (ex ante)* (ďalej len „tabuľka č. 2“) obsahuje požadované údaje. Tabuľku č. 1 a tabuľku č. 2 gestor skopíroval z Prílohy č. 9b jednotnej metodiky. Časť *Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na náklady podnikateľského prostredia a vysvetlenie rozdielu kvantifikácií ex post a ex ante* gestor kompletne vyplnil. Gestor uviedol ako zdroje početnosti uviedol údaje získané počas výkonu ex post hodnotenia (interné údaje). Keďže ex ante analýza hodnotenej regulácie nebola vykonaná, nevznikol rozdiel v predpokladaných a skutočných nákladov, ani v počte dotknutých subjektoch. Gestor neidentifikoval vznik nepredpokladaných nákladov.

V časti 9.2 Ex post konzultácie s podnikateľskými subjektmi (ďalej len „ex post konzultácie“) gestor jednotlivo a prehľadne uviedol účastníkov, formu, termíny a časový rozsah ex post konzultácií. Gestor vykonal verejné ex post konzultácie zverejnením oznámenia o začatí verejnej ex post konzultácie na webovom sídle Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „Ministerstvo hospodárstva“), a to v stanovenom minimálnom časovom trvaní. Gestor tiež cielene oslovil 3 vybrané subjekty, s ktorými uskutočnil osobné stretnutia. Záznamy zo stretnutí má MH SR k dispozícii. O ex post konzultácie bol prejavovaný záujem a z tohto dôvodu boli vykonané úspešne. Účastníci v rámci ex post konzultácií nevzniesli žiadne pripomienky voči hodnotenej regulácii, ani alternatívne riešenia. Z pohľadu účastníkov je regulácia vyhovujúca.

Gestor v časti 9.3 Vhodnosť regulácie na dosiahnutie cieľa z pohľadu podnikateľského prostredia a výsledok ex post hodnotenia vyplnil všetky požadované údaje. Dôvod vzniku regulácie a podstata riešeného problému boli gestorom adekvátne definované. Gestor určil, aký výsledok regulácia priniesla vo vzťahu k riešenému problému. Nepredvídané vplyvy na podnikateľské prostredie podľa gestora nevznikli a existencia regulácie je stále opodstatnená. Na záver gestor označil výsledok ex post hodnotenia, resp. návrh, a to reguláciu ponechať.

B. Stanovisko k ex post hodnoteniu jednotlivých regulácií:

Číslo regulácie v Registri ex post. Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na PP (nahrad'te konkrétnym číslom a opisom rovnakým ako je použitý v tabuľke č. 1)
Regulácia č. 22 (23) (1. polrok 2024) Zodpovedný zástupca na Slovensku nemôže byť ustanovený vo viacerých prevádzkarnách, iba ak mu povolia výnimku.
Stanovisko k pôsobeniu regulácie na podnikateľské prostredie, k optimálnosti jej nastavenia a k optimálnosti nastavenia jej aplikačnej praxe:
Hodnotená regulácia pôsobí v problematike prevádzkovania živnosti prostredníctvom zodpovedného zástupcu. V zmysle platnej legislatívnej úpravy nie je možné vykonávať funkciu zodpovedného zástupcu vo viacerých ako v jednej prevádzkarni. V opodstatnených prípadoch však môže živnostenský úrad povoliť v danej veci výnimku. O udelenie predmetnej výnimky je možné požiadať pomocou osobitného formulára, pričom na podanie žiadosti pomocou fyzickej verzie sa vzťahuje poplatok vo výške 6 eur a elektronickej verzii vo výške 4,50 eur. Autor podnetu rozporoval súčasné legislatívne nastavenie, ktoré neumožňuje bez udelenia výnimky jednému zodpovednému zástupcovi vykonávať funkciu vo viacerých prevádzkarnách a požadoval by zrušiť tzv. výnimkový režim, aby bolo možné vykonávať funkciu zodpovedného zástupcu vo viacerých prevádzkarnách bez udelenia výnimky. Účastníci konzultácií sa s týmto názorom nestotožňujú a reguláciu považujú za vyhovujúcu. Z ich pohľadu sú administratívne a finančné náklady na podanie žiadosti minimálne. Predmetná regulácia je z pohľadu gestora stále opodstatnená a nevidí objektívny dôvod reguláciu meniť. Podstatou inštitútu zodpovedného zástupcu je podľa gestora v prvom rade ochrana iných osôb, občanov i samotných zamestnancov pred možnými negatívnymi dôsledkami, ktoré prevádzkovanie reglementovanej podnikateľskej činnosti so sebou prináša. V praxi tak ide podľa gestora o určitú formu a spôsob preventívnej ochrany, zakotvenej do zákona s cieľom minimalizovať riziko pred možným ohrozením zdravia, bezpečnosti, majetku, prípadne i života dotknutých osôb dôsledkami prevádzkovania príslušnej podnikateľskej činnosti. Osoba zodpovedného zástupcu musí byť podľa gestora schopná riadne sa zúčastňovať prevádzkovania živnosti. Osobnú účasť osoby zodpovedného zástupcu na prevádzkarni je potrebné z pohľadu gestora posudzovať vždy s ohľadom na okolnosti, súvisiace s pracovným postupom a technicko-organizačnými a technologickými podmienkami prevádzkovania konkrétnej živnosti, ktoré môžu v konkrétnom prípade ohroziť zákonom chránený verejný záujem. Podľa gestora pri požiadaní o výnimku živnostenský úrad posudzuje možnosti podnikateľa zabezpečiť odborný výkon s jedným zodpovedným zástupcom aj pri viacerých prevádzkach. Takéto prípady môžu zahŕňať prevádzkarne v spoločných areáloch, činnosti vykonávané v jednej prevádzkarni alebo nepravidelne (sezónne, cyklicky). Pri posudzovaní výnimiek sa zohľadňujú špecifiká podnikania a praktická možnosť výkonu funkcie zodpovedného zástupcu v rôznych prevádzkach. Podnikatelia s vyšším rizikom ohrozenia verejného záujmu, ako sú pohostinské zariadenia, majú legitímnu požiadavku na túto výnimku.
Stanovisko k alternatívnym riešeniam, ktoré môžu zlepšiť podnikateľské prostredie:
Alternatívne riešenia účastníkmi ex post konzultácií neboli navrhnuté. Autor podnetu navrhoval zrušiť tzv. výnimkový režim a po vzore legislatívnej úpravy v Českej republike navrhoval zaviesť taký právny režim, aby zodpovedný zástupca mohol vykonávať túto funkciu v maximálne 4 prevádzkarnách. Gestor sa k návrhu uvedenom v podnete vyjadril v zmysle, že odvolanie na českú legislatívnu úpravu je zmačotné, pretože spája dve odlišné problematiky. Česká právna úprava „výnimkového režimu“ stanovuje, že nikto nemôže byť zodpovedným zástupcom pre viac ako štyroch podnikateľov, zatiaľ čo slovenská úprava umožňuje výkon funkcie zodpovedného zástupcu iba

v jednej prevádzkarni. V súčasnosti môže zodpovedný zástupca pôsobiť pre viac než jedného podnikateľa bez nutnosti výnimky, pokiaľ nevykonáva činnosť na inom mieste.

Podľa gestora podnet taktiež nezohľadňuje celú osobitosť českého právneho rámca týkajúceho sa zodpovedného zástupcu. Podľa § 11 ods. 1 českého živnostenského zákona je podnikateľ, ktorý je právnickou osobou, povinný ustanoviť do funkcie zodpovedného zástupcu osobu z jej štatutárneho orgánu spĺňajúcu požiadavky alebo vedúceho odštepného závodu pre zahraničnú právnickú osobu. Až v prípade, že podnikateľ nemôže ustanoviť zhodnú osobu, môže vybrať inú spôsobilú osobu. Možnosť ustanoviť zodpovedného zástupcu pre maximálne štyroch podnikateľov je teda obmedzená týmito požiadavkami.

Odporúčenie:

☒ ponechať reguláciu ☐ upraviť reguláciu ☐ zrušiť reguláciu bez náhrady

☐ upraviť aplikačnú prax

Ak ministerstvo hospodárstva navrhuje reguláciu alebo aplikačnú prax upraviť, tak uvedie ako a akých právnych predpisov (aj súvisiacich právnych predpisov) sa má úprava dotknúť:

Ministerstvo hospodárstva na základe vyjadrení účastníkov konzultácií a analýzy českej právnej úpravy vykonanej gestorom navrhuje reguláciu ponechať.

Stanovisko z hľadiska Mechanizmu znižovania byrokracie a nákladov:

Mechanizmus znižovania byrokracie a nákladov sa neuplatnil, keďže hodnotená právna úprava regulácie bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015.